MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH RESPUBLIKA ILMIY-METODIK MARKAZI

Respublika Ta'lim Markazi

IV USTOZLAR MILLIY FORUMI

МАВЗУ: **BOSHLANG'ICH SINFLARDA EKOLOGIK TA'LIM VA TARBIYA**

Fasilitator:

M. Umarova dotsent v.b

Maqsadlar

Ushbu mashg‘ulot davomida siz:

- Bolada tabiatga nisbatan mehr-muhabbat uyg‘otish;
- Tabiatga ziyon yetkazmaslikni o‘rganish;
- Qayta ishlash, sarf-xarajatni kamaytirish;
- Chiqindilarni ajratish kabi ko‘nikmalarni shakllantirish;
- Jamoaviy ekologik faollokka undash.

“Inson tabiatning bir bo‘lagidir. Tabiatga qarshi qilingan har qanday harakat — o‘zinga qarshi qilingan harakatdir.”

Abu Ali ibn Sino

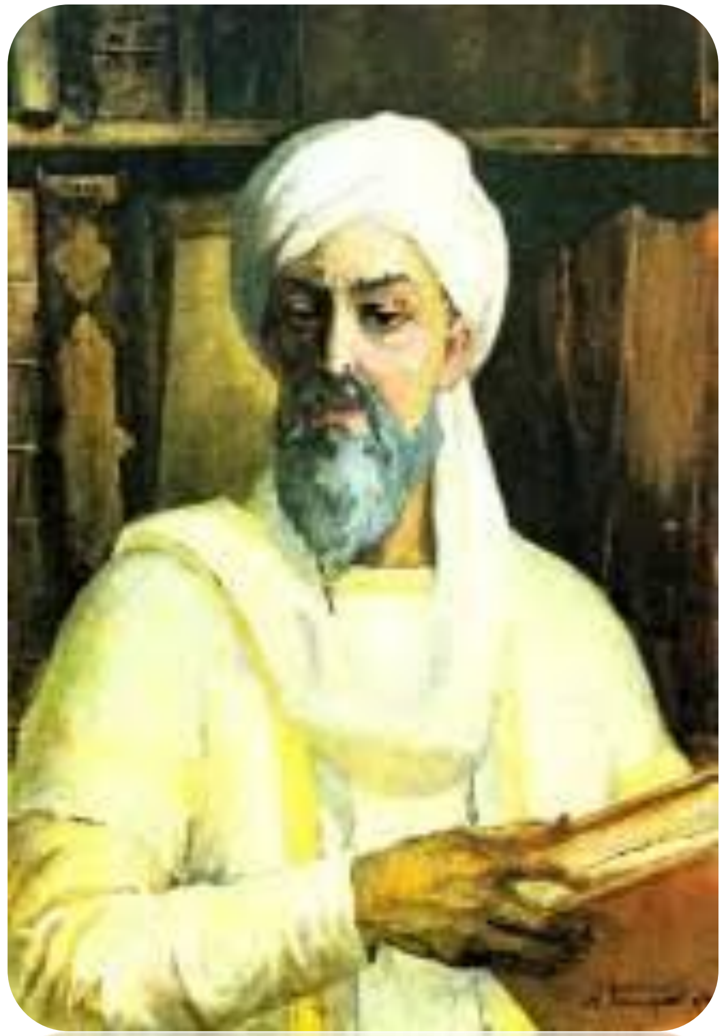

Bugungi kunda tabiatni muhofaza qilish butun dunyo uchun dolzarb masalaga aylandi

Boshlang‘ich ta’lim –

bolalarning tabiatga munosabatini shakllantiradigan, ularda mehr, ehtiyotkorlik, ma’suliyat tuyg‘usini rivojlantiradigan muhim davr

Agar bola tabiatni sevsa, u dunyodagi har bir tirik jon, har bir daraxt va gul uchun qayg‘urishni o‘rganadi

EKOLOGIK TA’LIM NIMA?

Ekologik ta’lim – aholiga berilishi lozim bo‘lgan tabiat bilan inson orasidagi munosabatlarni ifodalovchi bilimlar tizimi tushuniladi.

EKOLOGIK TARBIYA NIMA?

Ekologik tarbiya – bolaga tabiatni anglash, uni himoya qilish demakdir, jamiyat oldidagi ma’suliyatni his qilishga o‘rgatadi.

Ekologik ta’lim-tarbiyadan bosh maqsad ham turli yoshdagi odamlarda atrof-muhit va uning muammolariga ongli munosabatni shakllantirishdan iborat. Boshlang‘ich sinf o‘quvchilarida ekologik savodxonlik va madaniyat ta’lim-tarbiya muassasalari va oilada amalga oshiriladi

O‘QUV JARAYONIGA EKOLOGIK TARBIYANI QANDAY JORIY QILISH MUMKIN?

YO‘NALISH	AMALIY FAOLIYAT
O‘quv mashg‘uloti	Tabiat, atrof-muhit mavzusida she’r, hikoya suratlar orqali muhokama
Tashkiliy ish	Har oyda “Tozalik kuni”, “Bir gul-bir hayot” aksiyalari o‘tkazish
Ijodiy topshiriq	“Mening EKO do‘stim” mavzusida rasmlar chizish, yozma ishlar tayyorlash
Ota-onalar bilan hamkorlik	Ota-onalar ishtirokida ko‘chatlar ekish, chiqindi yig‘ish aksiyalari

Boshlang‘ich sinf o‘quvchilariga ekologik tarbiya berishda quyidagilarga e’tiborni qaratish lozim.

Bular:

SUV

YER

TUPROQ

HAVO

DARAXT VA QOG‘OZ

Voqea: Maktabda chiqindilarni ajratish loyihasi boshlandi. Lekin bolalar qog‘ozni boshqa chiqindilarga aralashtirib tashlashdi……

O‘qituvchi sifatida siz qanday yo‘l tutasiz?

DARAXT VA QOG‘OZ

O‘qituvchi o‘quvchilarni bog‘dagi yakka daraxt oldiga olib bordi va shunday dedi:

– “Bu daraxt har yili necha varoq qog‘ozga aylanadi? Agar uni kessak, nechta kitob kamayadi?” So‘ng u eski jurnallardan, qog‘ozdan yasalgan sumka, to‘lgan daftar, karton namunalarini ko‘rsatdi.

Xulosa: bolalar maktabda “Qog‘ozni asra!” shiori bilan maxsus quti yasab, qog‘oz chiqindilarini unga tashlashni boshladi.

Qiziqarli dam olish daqiqasi

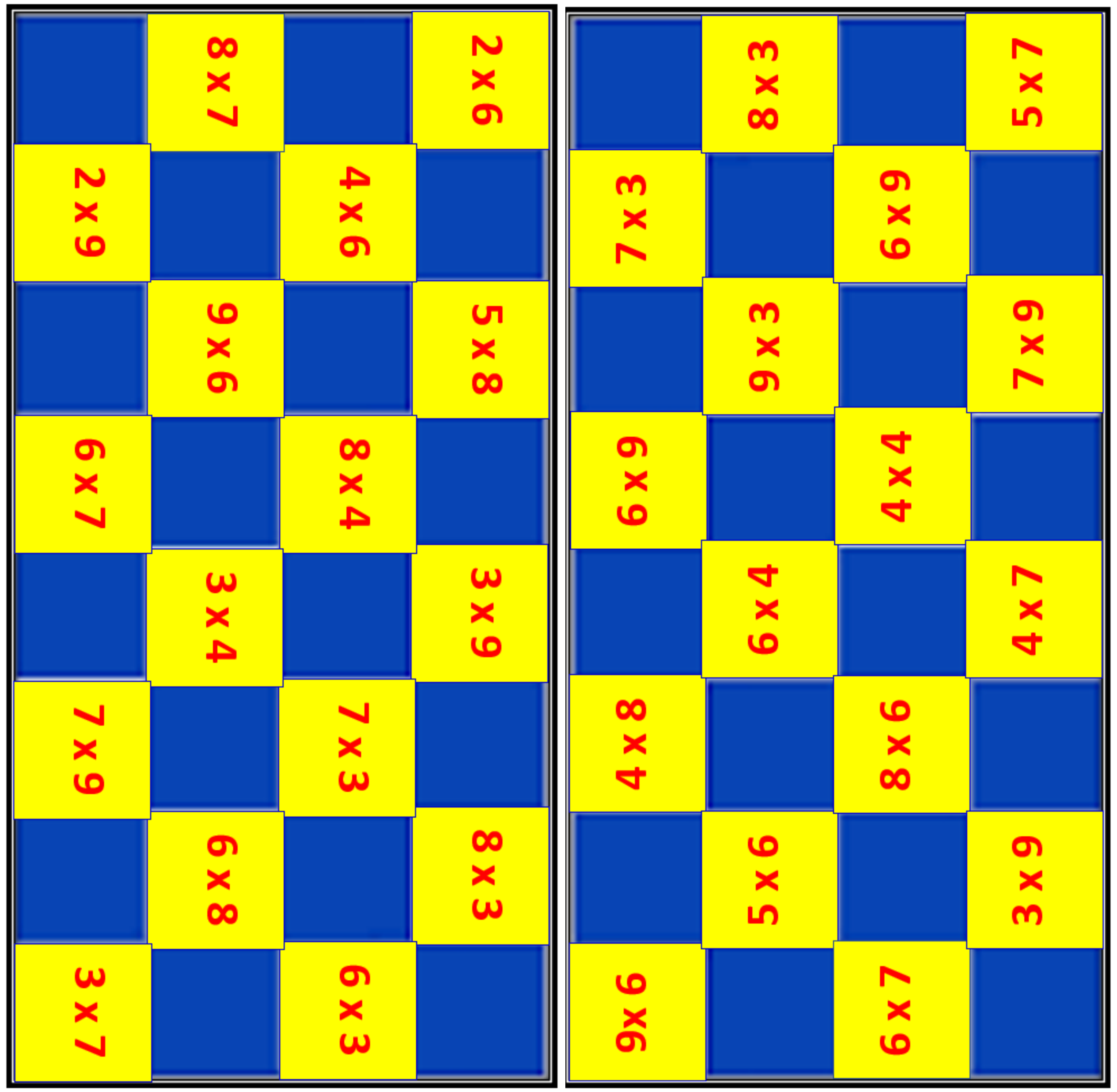

Ushbu ko‘rinishdagi ko‘rgazmadan foydalanishda ham baklashka qopqoqlaridan foydalanish mumkin

Shashka o‘ynab karra yodlaymiz

BUNGA SABAB NIMA VA KIM?

Ijodiy yondashgan holda taqdimot qilinadi.

(Sababi rasmlar, turli belgilar asosida ifodalanadi)

Chiqindi nima?

Bu insonlar yoki ishlab chiqarish jarayonlari natijasida hosil bo‘lgan, endi foydali ishlatilmaydigan, keraksiz yoki ortiqcha bo‘lgan moddalar yoki buyumlar hisoblanadi.

Chiqindi turlari:

- Maishiy chiqindilar
- Sanoat chiqindilari
- Qishloq xo‘jalik chiqindilari
- Tibbiy chiqindilar

“Chiqindiga ikkinchi hayot!”

Amaliy mashg‘ulot

- ✓ **Har bir guruhga turli chiqindi mahsulotlari beriladi.**
- ✓ **Ulardan kundalik hayotda foydalanish uchun buyumlar yasash tushuntiriladi.**
- ✓ **Uning qulayliklari haqida guruhdagi ishtirokchi ma’lumot beradi**

“Chiqindiga ikkinchi hayot" ijodiy tanlovi

- ✓ Yasagan buyumlar ko‘rgazmasi tashkil etiladi.
- ✓ Har bir buyumning qanday materialdan yasalgani va uning vazifasi haqida qisqacha ma’lumot beriladi.

Loyiha ishi.

Tomchilab sug‘orish modelini yasash

Loyiha maqsadi: Tomchilab sug‘orish tizimining ishlash printsipini amalda o‘rganish va modelini yasash.

Loyiha ishi kerakli jihoz va materiallar

- Qog‘oz yoki plastik stakanlar (turli o‘lchamda bo‘lishi mumkin)
- Ichimlik ichish uchun ishlatiladigan cho‘plar yoki flomasterlar
- Pistalet kley
- 2-3 litrli kattaroq plastik idish
- Qaychi
- Pichoq
- Karton qog‘oz
- Suv
- Tuproq
- O‘simlik
- Ish joyi uchun masalan, kattaroq plastik idish.

EKOLOGIK HIKMAT

“Bola tabiatni yaxshi ko‘ra boshlasa, odamlarni ham yaxshi ko‘radi, Chunki inson ham tabiatning bir bo‘lagidir”

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI TA'LIMNI RIVOJLANTIRISH RESPUBLIKA ILMIY-METODIK MARKAZI

Respublika Ta'lim Markazi

Savollar bo'lsa marhamat…

Ishtirokingiz uchun rahmat!